

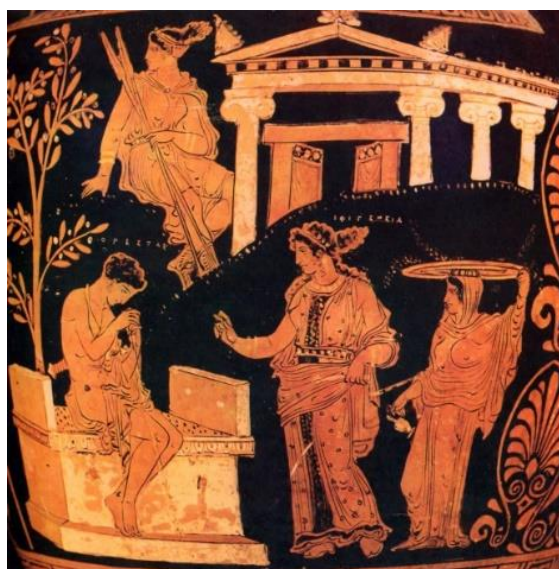
ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΙΡΩΝΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Η τραγική ειρωνεία, η οποία εκφράζεται ως υφολογικό στοιχείο στους λόγους των προσώπων, δημιουργείται από τις δραματικές καταστάσεις στο έργο, από την άγνοια των προσώπων και την υπέρτερη γνώση των θεατών ή άλλων προσώπων του έργου σε σχέση με τις καταστάσεις αυτές.

Για παράδειγμα, όταν ο Οιδίποδας λέει για τον πατέρα του τον Λάιο «Τον έχω ακουστά, ποτέ μου δεν τον είδα» (Σοφοκλής, *Οιδίπους Τύραννος*, στ. 175), οι θεατές αναγνωρίζουν την τραγική ειρωνεία, γιατί ξέρουν ότι ο Οιδίποδας όχι μόνο είδε τον Λάιο, αλλά και τον σκότωσε, χωρίς να γνωρίζει ότι είναι πατέρας του.

Ή όταν η Ιφιγένεια συνομιλεί με τον «ξένο» χωρίς να ξέρει ότι είναι ο αδελφός της Ορέστης (Ευριπίδης, *Ιφιγένεια εν Ταύροις*, Β΄ Επεισόδιο), οι θεατές με την υπέρτερη γνώση τους αναγνωρίζουν την τραγική ειρωνεία της κατάστασης και των λόγων της (π.χ. «Ποια μάνα να σας έκαμε, ποιος τάχα πατέρας; Κι η αδελφή σας τι λεβέντες – αν έχετε αδελφή- θα χάσει», *Ιφιγένεια εν Ταύροις*, στ. 503-505, μετ. Θρασύβουλος Σταύρου).



Ο Ορέστης στην Ταυρίδα

Ερυθρόμορφος ελκωτός κρατήρας από την Απουλία, περίπου 370-360 π.Χ. Ο Ορέστης κάθεται στο βωμό περιμένοντας τον εξαγνισμό από την Ιφιγένεια. Από ψηλά παρακολουθεί η Άρτεμη. Νεάπολη, Museo Nazionale Archeologico.

Πηγή: Ι. Θ. Κακριδής (κείμενα, επιμέλεια), *Ελληνική Μυθολογία*. Εκδοτική Αθηνών 1986, τ. 5, σελ. 195. Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα:

https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/mythology/lexicon/atreides/page_012.html

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΤΣΑΚΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ